

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความสามารถ
ในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL RATIO AND
PROFITABILITY OF FOOD AND BEVERAGE BUSINESS GROUP
LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

วัชรพงษ์ ยอดราช, พรรณทิพย์ อย่างกลั่น*
Wattanapong Yodrach, Phanthip Yangklan*

อาจารย์สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
พื้นที่บพิตรพิมุข จักรวรรดิ, e-Mail: wattanapong.yod@rmutr.ac.th

Lecturer, Program in Accounting, Department of Business Administration, Rajamangala University
of Technology Rattanakosin, Bophit Phimuk, Chakkrawat Campus,
e-Mail: Wattanapong.yod@rmutr.ac.th

(Received: 2021, May 28; Revised: 2021, July 19; Accepted: 2021, July 23)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงิน รายงานประจำปี จำนวน 48 บริษัท ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2563 เป็นระยะเวลา 5 ปี รวมข้อมูลทั้งหมด 240 ข้อมูล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาณที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับการตัดสินใจลงทุน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและนักลงทุน

* ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, e-Mail: Phanthip.ya@spu.ac.th (Corresponding Author)
Assistant Dean for Academic Affairs, School of Accountancy, Sripatum University, e-Mail:
Phanthip.ya@spu.ac.th (Corresponding Author)

ควรให้ความสำคัญกับอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคาดการณ์ถึงความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ไม่ว่าจะเป็นแนวทางในการบริหารงานหรือว่าเป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนเพื่อหวังความมั่งคั่งในอนาคต

คำสำคัญ: อัตราส่วนทางการเงิน, ความสามารถในการทำกำไร, ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ABSTRACT

This research aimed to study the relationship between financial ratio and profitability of food and beverage business group listed in the Stock Exchange of Thailand. 240 datasets, which were secondary data, were collected from financial data and 48 companies' annual reports between 2559-2563 (B.E.). Descriptive statistics, Mean, maximum, minimum, standard deviation were used for data analysis while multiple regression analysis was used for testing the relationship between financial report and profitability at .05 significant level. It was found that current ratio, return on assets, return on equity, and debt to equity ratio had relationship with profitable of food and beverage business group listed in the Stock Exchange of Thailand. This indicated that executive and investor should pay attention to financial ratio, which can be used for forecasting the profitability in food and beverage business group, not only for administrative purpose but also for investment decision making purpose for a future wealth.

Keywords: financial ratio, profitability, food and beverage business.

บทนำ

สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกเผชิญภาวะวิกฤตครั้งรุนแรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ขณะที่ภาพรวมของไทยแม้จะสามารถรับมือกับการระบาดรอบแรกได้เป็นอย่างดี แต่ในช่วงท้ายปีกลับต้องมาเผชิญกับการระบาดระลอกใหม่ที่มีความเสี่ยงรุนแรง เศรษฐกิจไทยจึงค่อนข้างได้รับผลกระทบอย่างหนัก (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, ออนไลน์, 2564) รวมถึงส่งผลกระทบต่อการลงทุนด้วย โดยมีสาเหตุสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ มาตรการปิดเมือง เศรษฐกิจโลกที่เข้าสู่ภาวะถดถอยทำให้

บริษัทมีกำไรลดลง และหลายประเทศมีแนวโน้มถอนฐานการผลิตกลับประเทศของตนเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการลงทุนในหลายภาคส่วนด้วยกัน (พิมพ์ชนก โสว, ออนไลน์, 2563) สำหรับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่นักลงทุนนิยมกัน ซึ่งในการตัดสินใจลงทุนนั้นนักลงทุนต้องพิจารณาหลากหลายปัจจัยเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่ปกติที่แตกต่างกันไปตามเทคนิคการลงทุน ถึงแม้ว่านักลงทุนส่วนใหญ่จะลดความเสี่ยงด้วยการฝากเงินธนาคาร แต่ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่ดอกเบี้ยของธนาคารกลางถูกกำหนดให้ลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันฝืดเคือง ดังนั้นทางเลือกของคนส่วนใหญ่จึงไม่ผันการลงทุนในหุ้นสามัญเพราะนักลงทุนต้องการได้ผลตอบแทนจากเงินปันผล (dividend yield) หรือกำไรส่วนเกิน (capital gain) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากส่วนต่างของราคาซื้อกับราคาขายของหุ้นสามัญนั่นเอง (ณัฐธ ฒ ตะกั่วทุ่ง, 2559) สำหรับอุตสาหกรรมอาหาร (food industry) เป็นอุตสาหกรรมที่นำผลิตผลจากภาคเกษตร ได้แก่ ผลิตผลจากพืช ปศุสัตว์ และประมง มาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตอาหาร โดยอาศัยเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารและการถนอมอาหาร ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการแปรรูปอาหารและบรรจุภัณฑ์อาหาร เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์อาหารให้ได้ปริมาณมาก มีคุณภาพสม่ำเสมอ ปลอดภัย และสะดวกต่อการบริโภค หรือการนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป และยืดอายุการเก็บรักษาผลิตผลจากพืช ปศุสัตว์ และประมง (พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และนิธิยา รัตนานนท์, ออนไลน์, 2561) แนวโน้มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มปี พ.ศ. 2564 กรณีการระบาดของ COVID-19 รอบใหม่ สามารถควบคุมได้ภายในไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2564 คาดการณ์ได้ว่าธุรกิจจะเริ่มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งได้รับแรงหนุนจากแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลัก รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศของภาครัฐ ส่งผลให้แนวโน้มการบริโภคและการส่งออกอาหารและเครื่องดื่มปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตามหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้นก็อาจทำให้อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มมีความเสี่ยงฟื้นตัวได้ช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้ (ธนาคารออมสิน, ออนไลน์, 2563) จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบจากกรณีการระบาดของ COVID-19 ที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน (financial ratio) เป็นการนำตัวเลขที่อยู่ในงบการเงินมาหาอัตราส่วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต ช่วยให้ผู้ใช้วิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงาน แนวโน้ม และความเสี่ยงของกิจการได้ดียิ่งขึ้น เรืองรัก จำปาเงิน (2544) ให้ความหมายของอัตราส่วนทางการเงินว่าเป็นการนำรายการในงบการเงินตั้งแต่สองรายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรายการนั้น ๆ ซึ่งอาจออกมาในรูปของอัตราส่วนหรือในรูปอัตราร้อยละ โดยมีการแบ่งอัตราส่วนทางการเงินออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ และอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งอัตราส่วนประเภทนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกำไรสัมพันธ์กับยอดขาย ซึ่งได้จากงบกำไรขาดทุน จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่าย การทำกำไรจากยอดขาย และกลุ่มกำไรสัมพันธ์กับเงินลงทุน ซึ่งได้จากงบกำไรขาดทุนและงบดุล (เพชรี ชุมทรัพย์, 2546) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรมีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลประโยชน์หรือกำไรให้ได้มากที่สุด การวิเคราะห์อัตรากำไรสุทธิและอัตรากำไรผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นจะเห็นผลของการวิเคราะห์ว่ากิจการให้ผลตอบแทนอย่างไร และความสามารถในการก่อให้เกิดกำไรมาน้อยเพียงใด (ณัฐนันท์ กุลจิรฐิติกาล และศิริพร กาญจนสุทธิแสง, 2549)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดตั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์แห่งเดียวในราชอาณาจักร ส่งเสริมการออมทรัพย์และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของธุรกิจและอุตสาหกรรมในประเทศ ให้ความสำคัญคุ้มครองผลประโยชน์ของทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องในตลาด จัดการควบคุมซื้อขายหลักทรัพย์ให้มีความเป็นระเบียบ

มีสภาพคล่อง และมีความยุติธรรม โดยบริษัทที่จะซื้อขายหลักทรัพย์ได้ต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งแบ่งบริษัทที่จดทะเบียนเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มนั้นเป็นกลุ่มธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากในการซื้อเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ออนไลน์, 2564)

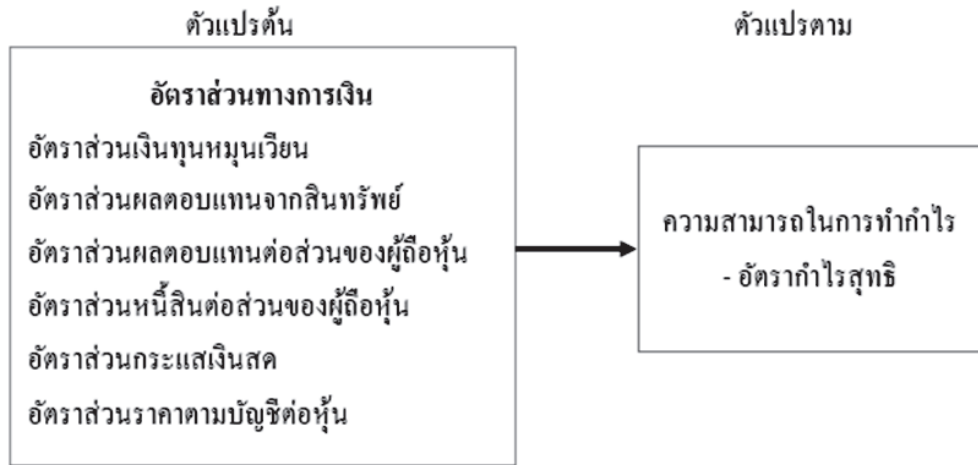
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑามาส จรุงกลื่น (2555) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 17 บริษัท ระหว่างปี พ.ศ. 2549-2553 รวมทั้งสิ้น 85 ข้อมูลซึ่งวัดโดยอัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อยอดขาย นอกจากนี้ยังทำเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยเฉลี่ยมีระดับที่ไม่สูงมากนัก แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

Enekwe, Nweze and Agu (2015) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของบริษัท กรณีศึกษาบริษัทน้ำมันและก๊าซของประเทศไนจีเรีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซของไนจีเรียในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2551-2555) โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วน เป็นตัวแปรต้น ส่วนความสามารถในการทำกำไรใช้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ เป็นตัวแปรตาม ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุในการทดสอบสมมติฐาน พบว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสามารถในการทำกำไรขององค์กร ส่วนอัตราส่วนหนี้สินและอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับความสามารถในการทำกำไรขององค์กรในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซของไนจีเรีย และอัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีผลต่อความสามารถในการทำกำไรขององค์กร ในขณะที่อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนหนี้สินและอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทน้ำมันและก๊าซในประเทศไนจีเรีย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 2 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 4 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 5 อัตราส่วนกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานข้อที่ 6 อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 48 บริษัท

(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ออนไลน์, 2564) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2563 จำนวน 5 ปี ได้ข้อมูล 240 ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตราส่วนทางการเงินกับความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้แก่ งบการเงิน รายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากฐานข้อมูล Set Smart แล้วนำมาแทนค่าเพื่อหาค่าของตัวแปรประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกระแสเงินสด อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น และอัตรากำไรสุทธิ ซึ่งเป็นตัวแปรตาม

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับการตัดสินใจลงทุน วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย

ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราส่วนทางการเงิน
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.29	208.27	3.33	13.67
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	-23.03	33.42	7.30	8.19
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น	-36.82	40.32	7.70	12.19
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	-1.51	4.06	0.88	0.83
อัตราส่วนกระแสเงินสด	0.00	80.14	1.48	7.48
อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น	0.01	31.71	5.72	5.75
อัตรากำไรสุทธิ	-30.52	63.07	4.80	9.08

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของอัตราส่วนทางการเงินในภาพรวมของปี พ.ศ. 2559-2563 ประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีค่าต่ำสุด 0.29 ค่าสูงสุด 208.27 ค่าเฉลี่ย 3.33 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.67 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีค่าต่ำสุด -23.03 ค่าสูงสุด 33.42 ค่าเฉลี่ย 7.30 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.19 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าต่ำสุด -36.82 ค่าสูงสุด 40.32 ค่าเฉลี่ย 7.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.19 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าต่ำสุด -1.51 ค่าสูงสุด 4.06 ค่าเฉลี่ย 0.88 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 อัตราส่วนกระแสเงินสดมีค่าต่ำสุด 0.00 ค่าสูงสุด 80.14 ค่าเฉลี่ย 1.48 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.48 อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้นมีค่าต่ำสุด 0.01 ค่าสูงสุด 31.71 ค่าเฉลี่ย 5.72 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.75 และอัตรากำไรสุทธิมีค่าต่ำสุด -30.52 ค่าสูงสุด 63.07 ค่าเฉลี่ย 4.80 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.08

การทดสอบสมมติฐาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

อัตราส่วนทางการเงิน	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients Beta	t	p
	B	Std. Error			
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.08	0.03	0.12	2.39*	0.02
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	0.34	0.13	0.30	2.49*	0.01
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.24	0.09	0.32	2.65*	0.01
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	1.82	0.57	0.17	3.21*	0.00
อัตราส่วนกระแสเงินสด	0.01	0.06	0.01	0.15	0.08
อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้น	-0.06	0.08	-0.04	-0.80	0.06

$N = 48$, $R^2 = 0.46$, $F = 32.11$, $Sig = 0.00$

จากตารางที่ 2 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (multiple linear regression) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของ

กลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน มีค่า $p = 0.02$ แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนปรับขึ้น อัตรากำไรสุทธิก็จะปรับขึ้นตามด้วย ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 2 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน มีค่า $p = 0.01$ แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ปรับขึ้น อัตรากำไรสุทธิก็จะปรับขึ้นตามด้วย ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน มีค่า $p = 0.01$ แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นปรับขึ้น อัตรากำไรสุทธิก็จะปรับขึ้นตามด้วย ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 4 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน มีค่า $p = 0.01$ แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นปรับขึ้น อัตรากำไรสุทธิก็จะปรับขึ้นตามด้วย ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 5 อัตราส่วนกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน มีค่า $p = 0.08$ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนกระแสเงินสดปรับขึ้นหรือลง ก็ไม่ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิปรับขึ้นหรือลงด้วย ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 6 อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิ

ของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนราคาตามบัญชีต่อหุ้นมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน มีค่า $p = 0.06$ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนกระแสเงินสดปรับขึ้นหรือลง ก็ไม่ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิปรับขึ้นหรือลงด้วย ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6

อภิปรายผล

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงิน คืออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดค่าด้วยอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้พบว่าความสามารถในการทำกำไรของบริษัทนั้นสัมพันธ์กับอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งอาจเกิดจากอัตราส่วนทางการเงินนั้นมีการนำข้อมูลในงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะการเงินมาช่วยวิเคราะห์ ทำให้พบถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว และข้อมูลในงบการเงินสามารถบอกถึงความสัมพันธ์ของสภาพคล่องของกิจการ ความสามารถในการชำระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรได้ จึงต้องให้ความสำคัญกับอัตราส่วนทางการเงินเหล่านี้ เพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการลงทุนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Enekwe, Nweze and Agu (2015) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของบริษัท กรณีศึกษาบริษัทน้ำมันและก๊าซของประเทศไนจีเรีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซของไนจีเรียในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2551-2555) ใช้สถิติเชิงพรรณนาและใช้สถิติเชิงอนุมาน คือการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ พบว่า อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสามารถในการทำกำไรขององค์กร ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สินและอัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับความสามารถในการทำกำไรขององค์กร ในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซของไนจีเรีย และยังพบว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีผลต่อความสามารถในการทำกำไรขององค์กร ในขณะที่อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนหนี้สิน และอัตราส่วนการหมุนเวียน

ของเจ้าหนี้ ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทน้ำมันและก๊าซในประเทศไนจีเรีย สอดคล้องกับ Madushanka and Mathyinparasan (2018) ที่ศึกษาผลกระทบของอัตราส่วนสภาพคล่องต่อความสามารถในการทำกำไร กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในประเทศศรีลังกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไรของบริษัทผู้ผลิตสินค้า จำนวน 15 แห่ง เก็บข้อมูลของบริษัทปี พ.ศ. 2555-2559 และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าอัตราส่วนสภาพคล่องมีค่าเป็นบวกและมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ หากบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องมากขึ้น จะทำให้มีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้นด้วย โดยงานวิจัยยังให้คำแนะนำแก่บริษัทเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ สำหรับการบริหารสภาพคล่องของกิจการด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทนั้นสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ทำให้นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นต้องให้ความสำคัญกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนที่แสดงถึงการมีสภาพคล่องของกิจการ การจะทำให้อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นนั้น สามารถทำได้ด้วยการเพิ่มจำนวนสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น การเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้ การจำหน่ายสินค้าคงเหลือ และการจ่ายชำระหนี้ระยะสั้นให้ได้ไวที่สุด จะช่วยทำให้อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นได้ หากกิจการมีสภาพคล่องจะส่งผลต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัท โดยอัตราส่วนนี้สามารถทำได้ด้วยการลดต้นทุนการผลิตหรือค่าใช้จ่ายผันแปรลง จะทำให้มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น อัตราส่วนนี้ก็จะเพิ่มขึ้น รวมถึงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่แสดงถึงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ ซึ่งส่งผลต่อกำไรสุทธิของบริษัทเช่นกัน ดังนั้นในการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นจึงต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในทุกมิติ เพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการลงทุนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทดสอบความสัมพันธ์กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และควรเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่มีความเฉพาะเจาะจงต่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น และทำให้นักลงทุนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นสามารถนำผลวิจัยไปใช้วิเคราะห์เฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- จุฑามาส จรุงกลีน. (2555). **ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ณัฐนันท์ กุลจิรัฐติกาล และศิริพร กาญจนสุทธิแสง. (2549). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนกระแสเงินสดกับความสามารถในการทำกำไรในอนาคต: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐ ฦ ตะกั่วทุ่ง. (2559). **ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). **วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.set.or.th/education/th/begin/stock_content04.pdf [2564, 20 กันยายน].
- _____. (2564). **เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: ประวัติและบทบาท** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.set.or.th/th/about/overview/history_p1.html [2564, 1 มีนาคม].
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2564). **เศรษฐกิจไทยปี 2563 และแนวโน้มปี 2564** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.krungsri.com/th/research/macroeconomic/weekly/weekly-210105> [2564, 17 กรกฎาคม].
- ธนาคารออมสิน. (2563). **อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.gsbresearch.or.th/wp-content/uploads/2021/01/IN_food_12_63.pdf [2564, 1 มีนาคม].
- พิชญ์สินี โพธิจิตติ. (2563). **อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.gsbresearch.or.th/gsb/economics/8866/> [2564, 1 มีนาคม].
- พิมพ์ชนก ไชว. (2563). **ส่งผลกระทบ COVID-19 ต่อการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ (FDI)** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/890018> [2564, 17 กรกฎาคม].

- พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และนิธิยา รัตนปนนท์. (2561). **อุตสาหกรรมอาหาร** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2561/อุตสาหกรรมอาหาร> [2564, 17 กรกฎาคม].
- เพชร ชุมทรัพย์. (2546). **วิเคราะห์งบการเงิน: หลักและการประยุกต์**. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.
- เรีงรัก จำปาเงิน. (2544). **การจัดการการเงิน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊คเน็ต.
- Enekwe, Chinedu Innocent, Nweze, Augustine Uchechukwu, & Agu, Charles Ikechukwu. (2015). The effect of dividend payout on performance evaluation: Evidence of quoted cement companies in Nigeria. *Euro pean Journal of Accounting, Auditing and Finance Research*, 3(11), pp. 40-59.
- Madushanka, K. H. I., & Mathyinparasan, Jathurika. (2018). The impact of liquidity ratios on profitability (with special reference to listed manufacturing companies in Sri Lanka). *International Research Journal of Advanced Engineering and Science*, 3(4), pp. 157-161.